

Estonian

PEDAGOGIKA
ARHIIVIMUSEUM
FOND N 43666-6

Marta Lammus,
Geislingen/Steigl (14a)
Schlosshalde 20
U.S.A. Zone Deutschland

Kallis Marta.

Sts.

Eefrieole Leuter,
Sverige, Stocksum,
Dannerstigen 5
C/o Pettersson

12^{al} mail asub teele üks paar teie perenonna jaoks. See paar tuleb läbi Eesti Komitee naissektiooni. Kuna Geislingenis on oma post (see tähendab "Eesti post" nii öeldi mulle) ja et parke sinna küllaldaselt kogu tuli, siis läheb terve kast otse Geislingenini. Paki numbriks on 2.782 (kastu kat seitse sada kakssakümneend kaks). Kaalus 10 kilo. Arasaatjaks märgitud Ilka Kask-Leuter, Dannerstigen 5, Stocksumol, Sverige. Sisse on järgmine:

1 paar kingi Adale	1 kg. sukkurt
1 meessärk	1 " kaerahelbed
1 poisisärk	1 1/4 " kala konservae (2 karpi rüü, 2 karpi sprutte)
1 särk } sulle	1/2 " šokolaadi (2 suurt tšokelt, 3 keskmiin, 1 väike)
1 püksid }	1/2 " moosi
1 paar plikasukke	1 tükk seepi
1 " põltsukke-pais	1/2 " konservjuustu 250 gr. suitsufekki
1 " sokke-meis	1/2 " rosinaid
1 " sukki - nais	500 gr. biskviite

Kõik need pesud on uued, ainult läbi vee lastud. Ümblerein sisse nimed, et sel viisil rüüanõelumise lõnga saavite, Kuna lõnga ja nõõpe saata ei tahi. Mõne suka ninna pistsin ka veidi lõnga ja ühte pistsin nõela sisse (otsa) - nii ole siis ettevaatlik. Ma lisasin juurde veel mõned vanad kaltsud. Veid oain oma perenaiselt, kui sinna teenima läksin. Eks tuleta teil NIKRA viideid meelde. Punane särk on ju kaunis viisakas ja üro võib tede, ehk kauda, dament'i võib külmaga valge itule tõmmata. Kolmas võib jääda talumula jaoks

2 vii minage lihtsalt minema. Ma panin nat meelega sisse,
rest teised asjad on kõik uues, aga uusi asju ei tohi üldse
saata, seepärast panen iga riidepaki sisse ka mõned rätikud.
Läheb ehk kergem läbi kontrollist.

Jaamari kuus saatsin Sulle ühe paki läbi prl. Edith F. Viimane
kirjutas mulle, et saatis Siin poole teele paki 1. märtsil. Täna
on juba 10. ~~mar~~ ^{apr} ~~ts~~ ^{il} mai, aga mina pole veel saanud sinust vas-
tust, kas pakk on kätte ka jõudnud. Kõhju oleks küll, kui ta seda
pole. Pakis oli 1 kg. kohvi ja seda nüüd enam saata ei saa, ka-
na kohvi vabamüügilt ära võeti ja meil nüüd ise ainult 1/4 kg.
kuus saame ja veelagi nii, et kas kohvi, või 100 gr. teed, või 200 gr. kakao.
Ka sõnoladi oli 8 tahvelt ^{pakis} ja see on nüüd palju kallimaks läinud
ja kui mina peale loot jõuan magasin, siis saan ainult 42 tahvelt.
Kas korjama ennem, kui 1/2 kg. täis saab. Kui sa minult mõni
nutulist teatet tahad saata või mulle vastata minu küsi-
mustele (näiteks paki saabumise kohta), siis kirjuta palun inka
otse lihtposti läbi. Kõik need erainimesed hilinevad niivõrd
oma kirjadega. Minul siin üks tuttav, kes teenib Humanistika
Baeti Komitees, mille läbi ka kirje inka aradeti arvates, et jul-
gem ja ruttem läheb üttes, et need seal Saksamaal lihtsalt ei pa-
ne vist posti. Siit saadlusi kirje, rest väga palju pole saafatele
kätte jõudnud. Ta ütles, et palju kindlam on otsekohene post.

Ka Helga Kasemetsale saadan samal päeval ühe paki väga
kei Sulle. Siis olete 2 pakke kontrollimes. Sinult pole ma
jälle vähealt 2 kuud kirja saanud, Helgalt olen 3 sellaja
sees saanud ja kahes ta mainib, et ok kätte saanud minu
kiri, milles ma talle ette teatan kolhoosipaki saabumist.
Selle saatsin väga märtsi keskel. Siin esimene pakk saatsin
väga Jaamari, Lubeeri, Editi minale, ja palusin teda
sulle edasi toimetada. Naisseltsisoon siis ei hõlmatud veel.
~~Ed~~ Sulle kirjutasin kirja ette ja palusin 3 ditiga ühendusse astuda.

K43666-6

2) Nüüd sain Editilt nubes kuu aega tagasi kirja
milles ta ütles, et peaks asus teele sinule 1 selmartil.
Kas sa said ta kätte — sellest pole mulle teatanud
ei Edit, ei Sina.

Tahtsin veidi kingade kohta ütelda. Siinses numbris on just
kui teisel, kui meil. Näitaks meil ma kaardsin 36, siin
37, 38. Ka 2. kal on 1-2 numbert vahet. Seda kingadega
segin siis nii, et paigutas. Peabule jalga. Tema sai need
kõik jalga — aga näis, sai vaevast, pigistasid väga. Kuna
tema aga pois on, siis arvasin ma, et tal ehk jalg suurem, ja
ehk nad lähevad seelule. Parema on ka, kui veidi suurem,
võib 2-3 paari suksi sisse panna. Mul ali kaks, et ei palu-
nud. Siis saata jalamoot, astuda terve jalaga paberile ja
tõmmata ring nimes jala plüatsiga. Selle järel saab aeg
kõige paremini osta. Kui nüüd mõnel teil vaja on, tee nii. Olen
usna hea, kui sa koke ühe mõõdu järgnise kirjaga saata. Siin saab
mõnikord paraja hinnaga osta tarvitatud saapad. Ka olen ma nii
habeinatuks läinud, et koguni pärismaalastelt kusiin vanu riideid
ja jalamõõduid saadavate saatuks. Arvasin, mis sest, kuna igas
paari võib panna ainult 1 paar karkulid / seepärast määrinud ka
seda saapad aru, siis teen ka seda. Seal pole ja saada, ja kui endal
ei leia jalga või pole vaja, siis saab ehk vahetada maal mõne
sõpraise vastu. Aga neil talupoegade pole vist ka ~~ei~~ rõhkelarv
jalamõõduid.

Üht sinn palvet ei saa ma veel täita, nimelt pildi saatet.
See on raskeim saun, mille peatsi astuma. Pole elus armasta-
muud ennast pildistada, süiski pidi seda tegema vahete vahel.
Nüüd aga ei taha enam nägugi näha: vanaks, halliks ja kui-
maks teine läinud. Pildil näen veel hirmsamalt väga, kui elus.
Seda nägin viimasele ülesvõtet, mille pidin tegema passi jaoks.
Ma näed in hea meelele igat asja, mis minu meeleolu nur-
vaks või süngeks teeb ja seepärast ka hoitud iseennast lä-
hemalt silmitses. Vahel on mul veel enam vahem ära,

ja hoiab krampilakult usust kinni, et saan veel oma pures-
tatut elutöö ehk veidi kokkulappida, kui aga näen, et sa-
nanen iga ühepäevaga, siis võib viimases see üks ka veel katuda
ja seda ma ei taha. Ma tean, et meie tagasi saame oma
kodumaale, aga kahjuks läheb see asi väga pikamööda. Siiski
võib ju ka veel ühe sündida, nagu ta sündis 44 aastal: ega
meie aprillis siiski ei uskunud, ega näinud ette, et võime
septembris nii kaledasti põgeneeda. Samuti võime ka
ootamatult jälle tagasi saada. Nii siis oota veidi. Ehk
tulevat suve jõuab meile paremad ja kindlamad teated
ja ka mina ehk kosun päikese kiirte abil taloe tagajärjed
nimelt väsimusest ja reumavaludest. Siis tuleb ka rõõm-
sam ja meelekindlam ilme välismusel. Ma saan ka 12 päeva
pärast. Eks siis lähe ka tüü paremaks. - Oma elust pole midagi
huvitavat ütelda. Oleme nüüd kõik terved, lapsel ka, ei ole siis enam
3-4 pikali voodis. Elame ikka ühes, ega korterit ei leia. Kui on
suured rahad käes, siis ehk saaks, seda pole ja ei tahagi selleks teha
raisata. Paremini saadame jaksada. Nii kaua kui meie perenaine meid
hoiab (ta tahab villa maha müüa), olene vanas korteris. Mina
isiklikult ei taha enesele ei siin, ega teises kohas uut kodut seise-
seada. Ilma viit ka mitte, sest ju ka temal puudub peremees.
Näete, tahaks vist küll. Ta on noor ja tahaks kergemat ja mõnu-
samat elamist saada. Aga ega see nii ruttu lähe. Kuigi meie
teenimine ja araadatut saame, ei ole teenistus kindel, eriti võõral arstil:
pöög ainult vikareerib, see tahetakse sõida ühest linnast teise
1 nädala, kuuni paari kuuni süüa, kus arst kas haige on, või patsient
tahab, või mingit uurimustööd teeb. Siin on "Funftis" veel olemas,
ja pole kerge mittegi omaaama noorel arstil läbi Brüggela. Mõned vana-
mad arstid teenivad 20,000 kr. aastas, nooremal on alla 1000. Kaks selle veel
mõni lisa erapatient, kui vanem mitte eest ühe ei võta. Hinnast
peetakse lugu ja igaüks, kusta on olemas, tahab teha tagasi saada. Siin
on tal siis ka võimalus valida, kus parem, kus ka tema võib eraviisil püüda sead.

3). Olen meeldi lastele mõne mänguasja või ajaviidesaastust.
Aga mitmed põhjusel ei saanud seda praegu teha. Kõige peamist
oli panna juba 10 kg. raskel ja nii peeg, kui ta kas või 100gr. üle on, ei
keh ta saasa tolli alla, mis ^{kaasa}pannist venitab ja ka muud rasku-
set tekkida võivad. Teisels, algasin tegema kolm pakki ja viimaks
olin rahalega nii pleite, et pidin laenuama. Laenuka ei tehtud just
mänguasja ostma hakata. Ke oless hea, kei heaxsin, mis just lapsi
sinnu huvitab. Tarksin osta "reis üle maailma" või "doonino" ja sealas-
bas muu pood, et saanaks mõne juba põgenikud seal ise valmistada. Tark-
sin Sedule' osta titeresse, droole haamer, raag, ja muu krete, -raku, mis
lapse "tislari" tööle kuulub - seal arvas jalle Ilua, et het ja droon
juba nii arenevad, et vaevalt see neile rõõmu teeb. Paparast oleks hea
kei ja sa järgmises kirjas mulle mainis, mida nad just igatsevad
ja soovivad. Mul on hea, kui ma kõik ette teen, siis saan ping-
müüda müretada, nii kuidas on aeg, Terois ja taskud lubavad.
Olen ka hea, kui sa lähemeet kirjutas, kuidas teiega Ameerika
sõjas on. Nagu laen ja keele, lähedal inglise sõjast
palju Inglismaale. Mitmed arvavad, et Naguni pakis neile enam
kätte ei jõua. Eks teie andke seal juba varemalt initsiivile
asulikeid, mille läbi saavad siis rõõmsad pakid väga võtte
ja järele saata.

6 Lootan, et mu vana ja tõesti "tolakas" keeles
kirjutatud kirjad Sina ei näinud. Kõik on ja alles
nii karrast välgas. Nagu ma sulle juba kirjutasin, kirju-
tan oma kirjad too vabal, mitte pöördvõrd, ka on
mu peajärg nii väsimus ja tüdimus, et ei saa enamast koon-
treerida, kirjutam, mis praegu peaks ja meelde tuleb. Peasi
et asi ära seletatud on. Iga jaoks just kui pole enam tunnet
minu vastupidi iriteerib ilu, seda on siin maal veel pa-
ri olemas, sest väliselt on ju teine puutumat. Üldine piit
on sarnane, nagu meil meil hiljajatel. Noored kum-
vad sellest ehk ka loovum, aga minn see kõik ärritab
võib mul pole silmi selle jaoks — ma mõtlen viisid
meile miljonidele, mis peavad näljine ja külmata
et kaputaila paremat elu anda. —
Nii siis, elage hästi. Kirjutage kõhe, kui peak saad.
Tervisin teile kõigile. E. Linn